

## Magyarországi tapasztalatok

STAMEN DIMITROFF

*Augusztus hónapban tíz tagú erdészkiutódság járt hazánkban a Bolgár Népköztársaságból. Stamen Dimitroff erdőmérnök, a bolgár mezőgazdasági és erdészeti minisztérium dolgozója, a kiutódság vezetője búcsúbeszédében a következőkben méltatta a nálunk látottakat.*

Kedves Elvtársak!

A bolgár erdészek és erdőgazdasági dolgozóknak vendégül látott csoportja nevébenben forró köszönetet mondok azért, hogy a testvéri Magyarország erdőségeit és erdőgazdaságát megismerni számunkra lehetővé tették. Köszönjük a tanulmányút kiváló megszervezését, amely lehetővé tette részünkre, hogy az egymástól távolies vidékek erdőségeinek meglátogatása révén, részletes képet alkothassunk magunknak a magyar erdőgazdaság mai helyzetéről, a magyar erdészek és erdőgazdasági dolgozók munkaterületéről. Érdekes ez a mi szempontunkból, mert a népi hatalom nálunk csakúgy mint Önöknél, erősen megtépzott örökségként vette át az erdőgazdaságot a népellenes tőkés rendszertől.

Ki kell jelentenünk, hogy Magyarországon az erdőgazdálkodást komolyan tudományos alapon szervezték meg, a magyar erdészet következetes erőfeszítéseket tesz erdőállományának további növelésére és termelékenységének fokozása érdekében. Ezt kell megállapítanunk mindazok után, amit egyrészt az erdőgazdálkodás fejlesztése, másrészt a faanyagok felhasználása területén láttunk. Ki kell itt emelnünk annak az egységes szervezetnek a jelentőségét, amely Magyarországon magában foglalja mind az erdőgazdálkodást, mind a kitermelést és faipart. Ez tette lehetővé, hogy ilyen nagymértékben történhessenek intézkedések magasértékű erdőállományok elérése érdekében és a meglévő fakészletek helyes kihasználásához. Különösen jó benyomást tettek ránk a sarjerdők átalakítását célzó magyaranyú erdőtelepítések, melyek során széleskörűen alkalmazták a túlevelű fafajtákat, mint amilyen a vörösfenyő, erdei-, és egyéb fenyőfajták. Különösen jó eredményeket láttunk e téren a dorogi erdészet kerületében. A látott eredmények beszédes bizonyítékai mind a telepítendő fafajták helyes megválasztásának, mind az alacsony értékű erdőknek túlevelűekké való átalakítása terén alkalmazott módszer helyességének. Igen nagyjelentőségű számunkra a fenyőmagvetéssel és lombcsemetékkel történő kopárfásítás, amit a piliscsabai erdészet területén láttunk. Az erősen lemosott terepen sikerrel alkalmazták itt a padkás telepítést és a jó talajelőkészítés folytán máris kitűnő eredményt értek el. A fenyőmagvetéssel történő kopárfásítás területén elért eredmények különösen értékesek számunkra, mert a nálunk erdősítésre váró területek talajjellege, nagyrészt azonos.

Igen figyelemreméltó a pilismaróti erdészet dolgozóinak szép kezdeményezése, a sarjeredetű gyertyánállományoknak fenyőerdőkbe való átalakítására vonatkozó kísérletei, amelynél nagymértékben alkalmazták a vörösfenyőt is. Nagyon tetszett nekünk a vértesi erdőgazdaság munkája, ahol nagymennyiségű idegen fafajjal kísérleteznek. Az általuk létrehozott arborétum komoly hozzájárulás lesz az erdészet tudományos és gyakorlati tapasztalatainak gyarapításához Magyarországon kívül is. Meglátásunk az, hogy ebben az arborétumban néhány hazai túlevelű fafajt is be kellene hozni abból a célból, hogy tanulmányozni lehessen ezeknek a különböző lomblevelű fajtákhoz való kölcsönös viszonyát. Remek fiatal fenyőtelepítést láttunk az Észak-somogyi Erdőgazdaság területén Zamárdi közelében, értéktelen, kimerült, agyonlegeltetett területen.

Rendkívül nagyjelentőségű volt látnunk a magyar erdészeknek a nyárak termesztése területén elért eredményeit. Országunkban a nyárfa iránt igen nagy az érdeklődés. Számos intézkedést fogamatosítottunk már a nyárfával beültetendő terület kibővítésére vonatkozóan és nagyon fontosnak tartjuk, hogy ezeket a telepítéseket a leggyorsabb növesű és legtermelékenyebb változatokkal hajtsuk végre. Köszönettel tartozunk azért, hogy felkereshettük a Dunaártéri Erdőgazdaságot, és ott közelről megismerhettük a nyárfatermesztés terén elért sikereket. Láttuk a tolnai minta-csemetekertet és meggyőződhattunk a nevelt nyárfacsemeték kiválóságáról. Bámulatba ejtett bennünket a kertnek remek felépítése, valamint az ott termelt elsőrangú anyag. Ugyanítt ismerkedhettünk meg az Erdészeti Tudományos Intézet munkatársainak az egyes nyárfajták fejlődésére, a nyárfák elegyítésére és telepítési hálózataira vonatkozó kísérleteivel. Igen hasznos volt megismerkednünk az ittműködő gépi öntözőberendezéssel, — magajáró kultivátorral, — egy első kivitelű

nyárfa magvetőgéppel, — makkvetőgéppel, stb. Nem kisebb jelentőséggel bírnak ráink nézve a Mohács körzetében látott nyárfaultetvények. Sokat tanultunk az elváltásaink által a *Populus robusta*, *serotina* és *marilandica* ültetési módjára vonatkozóan a helyszínen megmagyarázottakból. Igen szép *Populus robusta* állományt láttunk itt, amely 15 éves kora mellett 18—20 méter magasságot és 14—20 cm-es átmérőt mutat fel, törzsei egyenesek és igen magas százalékban alkalmasak szerfára.

Tanulmányútnak alkalmával megismerkedhettünk az erdőnevelés terén kifejtett munkával is. A Pilisi Erdőgazdaság kerületében sok helyen láttuk a fiatal erdősítések ápolását, mintaszerű tisztítógágások folynak itt, a minőség megjavítása és a termelékenység emelése érdekében. Nagyon jó munkát végeznek a magyar erdészek a vágásra kerülő fák kijelölésénél az idősebb állományokban. Kedvező benyomást tett ráink az, hogy minden erdőgazdaságban megtaláltuk a kijelölt mintaterületeket, amelyben a „V” fákat és a kivágásra kerülő fákat külön-külön jelzéssel látták el. Ezeknek a mintaterületeknek nagy jelentősége van az erdészek és erdőgazdasági dolgozók szakképzettségének emelése szempontjából. Mély benyomást keltett bennünk — különösen a nyárasokban — a második koronaszint gondos fenntartása. Nagy érdeklődéssel szemléltük a szép feketedió ültetvényeket nyárral elegyítve, de az elegyetlen feketedió állományokat is, mert ezzel a fajjal mi nem erdősítünk, ezt csak mint díszfát ismerjük.

Megismerkedhettünk az erdőgazdaságok fakitermelési munkájával is és érdeklődéssel figyeltük az itt alkalmazott gépesítést, a benzinüzemi és villanyfűrészeket, különböző gépi szállítóeszközöket. Nem győzzük hangoztatni, hogy Magyarországon a faanyagot igen ésszerűen és gondosan használják fel. Módot találnak még a legvékonyabb vágáshulladék felhasználására is. A mi viszonyainkkal összehasonlítva nem értékelhető eléggé a magyar erdészek eredménye, hogy az erdőknek legelő céljára való igénybevetését a minimumra sikerült korlátozni. Igen nagy eredmény ez, biztos záloga az erdőállomány sikeres felújításának és termelékenysége fokozásának. Csak örülni lehet annak, hogy a magyar erdőkben az egyéb kártétel is jelentéktelen. Beszédese bizonyíték ez arra, hogy a magyar nép helyesen ismeri fel az erdőgazdaság jelentőségét.

Köszönetünket fejezzük ki azért a lehetőségért, hogy Budapest közelében egy nagy fafeldolgozó üzemet is megismerhettünk — az Újpesti Furnír- és Lemezgyárat. Ebben az üzemben a legjobb minőségű furnír és lemez előállítását láttuk mind hazai, mind külföldi fafajtákból. Nagy hatást gyakorolt ráink, hogy mily nagy gondnal és szakavatottsággal használják fel a hulladékot is. Újdonság volt a mi szemünkben az üzemtervszerű gazdálkodás ellenőrzésére életrehozott szervezet megismerése. Kellemesen lepett meg bennünket az a tény, hogy az erdők kitermelését a növedék mértékére korlátozták és ezzel lehetetlenné tették az erdők mértékén felüli kihasználását, az állományok elsatnyítását.

Meg kell mondjuk, hogy mindazok a szép eredmények, amiket az Önök erdeiben láttunk, megítélésünk szerint közvetlen folyományai annak a nagy hivatászetetnek, amellyel az erdőgazdasági dolgozók munkájukat ellátták és még inkább annak a magas képesítésnek, amellyel a magyar erdészek rendelkeznek. Mindez biztos záloga annak, hogy a testvéri Magyarországon az erdőgazdaság további fejlődése a legjobb úton halad. A tanulmányút számunkra igen értékes tanulságokat hozott, minden óhajunk az, hogy az ilyen látogatásokat folytassuk és szélessítsük a jövőben annak érdekében, hogy a szocializmus építése a két testvéri országban minél sikeresebb legyen.

---

A fakitermelő gépek javításának két rendszere van. Egyik szerint a generáljavítást a gyárak, vagy az erdőipari központi javítók, kisebb javításokat az ipari erdőgazdaságok végzik. Másik szerint minden javítást a helyszínen végeznek el. Ez utóbbi rendszert alkalmazza a Szovjetunió, USA, Kanada, Anglia. Ez a rendszer a megfelelőbb. Az új javító-műhelyeket e szerint kell megszervezni, a régiakat pedig így átalakítani. Az alkatrészt és agregátorcsereit is a helyszínen végzik. (Leszn. Hozj. 1957. 7. 34.)

Önelszámoló melléküzemek vannak 1948. óta a lett SZSZK erdőgazdaságai-ban. Ezek a különböző fatermékeken kívül fenyőtűből vitamint tartalmazó lisztet, klorofilt és karotint tartalmazó kenőcsöt és fenyőkivonatokat készítenek gyógyászati célokra. Most többek között a vágás- és egyéb hulladékok ésszerű felhasználását fokozó eljárások kidolgozásán, valamint a kis gépek bevezetésén dolgoznak. (Leszn. Hozj. 1957. 7. 19.)